

i.remissvar@regeringskansliet.se
ie.remissvar@regeringskansliet.se
katarina.handel@regeringskansliet.se

Remiss om förslag till revidering av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda

Er beteckning: **I2021/03358**

Sammanfattning

Länsstyrelsen är positiv till förslaget om revidering av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda, 2010/31. Det behöver tas större kliv mot klimatmålen och energieffektivisering av nya och befintliga byggnader är ett av många sätt som behövs för att nå dessa. Noll-utsläppsbyggnader och nära-noll-utsläppsbyggnader är viktiga mål att sträva mot för att nå målen inom bostäder och service. Den ambitionsnivå som sätts för direktivet, som uppges ligga på nivåerna mellan (2) och hög (3), skulle dock troligen behöva ligga på hög (3) och högre (4) för att öka direktivets effekter, i tid för att bidra till klimatmålen uppfyllelse.

Att medlemsländerna ska ta fram renoveringsplaner för byggnader som en del i energi- och klimatplanerna uppfattas som positivt då syftet, att minska energianvändning i och klimatpåverkande utsläpp från byggnader, ingår som en naturlig del av övergripande planers mål.

MEPS – minimum energy performance standards – kan utgöra bra riktlinjer för arbetet med att förbättra energiprestandan i byggnader. Viss flexibilitet och frivillighet i systemet är positivt, men tydliga krav på EU-nivå kan behövas för att få verkliga effekter och eventuellt omfattas systemet av fler undantag än vad som är nödvändigt, eller försvarbart.

En ökad renoveringstakt och skarpare regler kring certifikat för energiprestanda, inspektioner och kontrollsystem samt ökad tillgång till data gällande energiprestanda i byggnader kan alla vara aspekter som bidrar till en mer hållbar byggsektor. Det är också bra att vikten av finansiering för de med sämst ekonomiska förutsättningar lyfts i sammanhanget. Vissa oklarheter råder dock gällande den finansiering som omnämns, exempelvis om det kommer att fördelas ut fastställda belopp till medlemsstaterna för arbetet eller om det kommer att finnas pengar för medlemsstaterna att söka för särskilda insatser i arbetet. Detta skulle med fördel kunna förtydligas.

Länsstyrelsen vill särskilt lyfta att kraven gällande laddplatser för bilar är viktiga i ett samhälle som går mer och mer mot elektrifiering av fordonsflottan. Att direktivet främjar tvåvägs-laddning och smart-laddning är extra viktigt, då detta är en förutsättning för att elbilar ska kunna tillföra fördelar i det omgivande energisystemet. Länsstyrelsen anser också att kravet på cykelparkeringar är viktigt, då tillgänglighet och bekvämlighet har stor effekt på människors val av resesätt.

Länsstyrelsen anser att det ligger för stor fokus i förslaget på el som önskvärd energikälla för byggnader. Att inte vilja ha utsläpp från byggnader kan tyckas logiskt, men fokus bör främst vara att få bort de fossila utsläppen. Där det är mer effektivt ur ett energisystemsperspektiv att använda biobränslen som pellets och flis, eller där sådana bränslen av andra skäl bör finnas med som alternativ energikälla, bör sådana energikällor inte väljas bort till förmån för el. Ur ett beredskapsperspektiv, där Sverige är ett av flera EU-länder med riktigt kalla månader och risk för strömavbrott, kan braskaminer och andra biobränslebaserade värmekällor vara av stor vikt i framförallt bostäder. Länsstyrelsen vill därför peka på vikten av att även biobränslen gynnas av systemet och att el inte ses som den enda rätta lösningen inom energifrågor.

Specifika synpunkter på ändringsförslagen

Här lyfts punkter eller artiklar i remissen som Länsstyrelsen anser har särskild positiv betydelse eller där Länsstyrelsen önskar någon form av förtydligande eller tillägg. De artiklar som inte omnämns här har Länsstyrelsen inga särskilda synpunkter på, men är generellt positivt inställd till förslagen.

Vikten av finansiering - Punkt 1.3

Arbetet med ökad renoveringstakt, förenklande ramverk för detta, mer kontroll och samling av data etc. kommer givetvis att kosta. I förslagets punkt 1.3 nämns flera finansieringsmöjligheter i form av olika EU-fonder, men det framgår inte hur dessa medel är tänkta att fördelas eller hur stor del av arbetet de beräknar kan täckas av sådana medel. Avsikten är att medel från EU-fonder ska gå till energieffektiviserande renoveringar för de allra fattigaste, vilket kan ge positiva sociala och ekonomiska effekter för dessa. Det framgår dock inte om länder kommer att tilldelas fastställda belopp eller om organisationer inom länderna kommer att behöva söka medel från fonderna. Troligen finns det också ett större mellanskikt av befolkningen som inte räknas som de allra fattigaste men som ändå kan ha svårt att finansiera omfattande renoveringar, vilka kan bli ett hinder för en snabbare renoveringstakt om inga medel tillsätts. Här kan riktade energieffektiviseringsstöd få betydelse. Länsstyrelsen skulle önska förtydliganden i texten kring finansiering för att säkerställa att direktivet kan få tillräckligt genomslag i praktiken.

I texten under ”Impact assessment” uppges också att administrationen inom EU beräknas minska sina kostnader tack vare direktivet, men det framgår inte hur dessa beräkningar är gjorda. Länsstyrelsen ställer sig frågande till att de många förslag som lyfts i direktivet gällande förenklingar av ramverk, finansiering, databaser, övervakning/kontroll etc. inte skulle öka de administrativa kostnaderna för medlemsstaterna när de genomförs.

Viktigt att energilagring inkluderas - Artikel 2

Det är bra med en ny definition av noll-utsläppsbyggnader och att nivåer att eftersträva sätts på kortare och längre sikt. Att formuleringen inom tekniska byggnadssystem byts från ”on-site electricity generation” till ”on-site renewable energy generation and storage” är positivt då den nya formuleringen är mer omfattande och skulle kunna inkludera exempelvis energilagring genom vätgas. Brist på energilagring i energisystem är problematiskt, särskilt vid en övergång till mer förnybar energi, varför denna formulering välkomnas.

Onödigt undantag från MEPS - Artikel 5 och 9

Det är i sig bra att medlemsstater kan undanta vissa kategorier från krav utifrån MEPS, men Länsstyrelsen anser inte att ett undantag behöver göras särskilt för religiösa byggnader eller lokaler som används för religiöst utövande, eftersom det redan finns ett undantag gällande att byggnader med skyddsvärden kan undantas från MEPS om energieffektiviserande renoveringar skulle påverka byggnadens tekniska karaktär eller utseende. Länsstyrelsen menar att relevanta byggnader med kulturella värden bör täckas i detta undantag, medan modernare lokaler som används i religiösa sammanhang mycket väl skulle kunna anpassas utifrån MEPS.

Vikten av klimatanpassning av byggnader - Artikel 8

Länsstyrelsen vill särskilt lyfta vikten av att tillägget om klimatanpassning tas med även i det slutgiltiga förslaget, eftersom vi redan nu ser effekter av klimatförändringarna vars negativa konsekvenser behöver förebyggas i så stor utsträckning som möjligt.

Högre ambitioner för snabbare resultat - Artikel 9

Det är positivt att medlemsstater kan införa egna MEPS och att de måste bidra till införlivandet av MEPS genom främjande ramverk, t.ex. finansiella stöd, teknisk assistans och övervakning/kontrollmekanismer. En frågeställning som kommit upp hos Länsstyrelsen är huruvida de krav på förbättring av byggnader enligt energiklassning som lyfts här är tillräckliga, det vill säga om det

är tillräckligt ambitiöst att gå från klass G till klass E och F till år 2033. Med tanke på risken att för höga krav kan orsaka att byggnader rivs istället för renoveras, vilket ger en betydligt större klimatpåverkan, bedömer Länsstyrelsen dock att direktivets krav kan utgöra en lämplig grundnivå. Det skulle däremot vara önskvärt att någon form av incitament ges i sammanhanget för att eftersträva högre nivåer vid renoveringar före 2040 och 2050, givet den tidspress som klimatförändringarna orsakar.

Vikten av biobränslen som komplement till el - Artikel 11

Att subventioner till fossileldade värmepannor ska tas bort är en viktig åtgärd, som om möjligt skulle behöva genomföras omgående och inte vänta till 2027. Det är positivt att direktivet introducerar en tydlig laglig grund för att på nationell nivå förbjuda fossildrivna värmepannor och att medlemsstater tillåts ställa krav på värmegeneratorer baserat på koldioxidutsläpp eller bränsle.

För att uppmuntra till snabbt införande av värmesystem utan direkta utsläpp föreskrivs att noll-utsläppsbyggnader inte får leda till koldioxidutsläpp på plats, vilket gynnar el som energislag. Här vill Länsstyrelsen påpeka att det finns andra energislag som kan vara nödvändiga, särskilt som komplement i bostäder, då dessa behöver kunna värmas upp även vid exempelvis strömavbrott. Fokus bör främst vara att få bort de fossila utsläppen. Där det är mer effektivt ur ett energisystemsperspektiv att använda biobränslen som pellets och flis, eller där sådana bränslen av andra skäl bör finnas med som alternativ energikälla, bör sådana energikällor inte väljas bort till förmån för el. Ur ett beredskapsperspektiv, där Sverige är ett av flera EU-länder med riktigt kalla månader och risk för strömavbrott, kan braskaminer och andra biobränslebaserade värmekällor vara av stor vikt i framförallt bostäder. Ett tydligare positivt förhållningssätt till biobränslen efterfrågas i detta sammanhang. El är ett rent energislag om den kommer från hållbara källor, men är inte alltid den enda eller bästa lösningen. För stort beroende av ett enda energislag kan skapa sårbarhet i samhället.

Positivt med krav kring laddning och cykelparkering - Artikel 12

Länsstyrelsen är mycket positiv till tydliga riktlinjer för ett minsta antal laddpunkter på parkeringsplatser och anser att tvåvägsladdning och smart-laddning utgör viktiga förutsättningar för ett smart energisystem, där elbilen kan bidra med att lagra energi och återföra den till systemet vid rätt tillfälle. Att det blir obligatoriskt med ett visst antal cykelparkeringar vid byggnader är också mycket positivt, då det blir mer attraktivt att välja cykel som färdmedel ju enklare det blir att ha tillgång till den såväl från hemmet som arbetet, affären, skolan etc.

Allmänna synpunkter

Energiklassningen av byggnader, där de sämsta 15 % av byggnaderna i varje medlemsland ska klassas som G, uppges göra arbetet i medlemsstaterna jämförbart i uppföljningen. Eftersom byggsektorn och byggnaders standard kan vara väldigt olika från land till land undrar Länsstyrelsen om detta är den bästa uppdelningen. Om en byggnad som i ett land klassas som G har samma energiprestanda som en byggnad som i något annat land klassas som E, är frågan om det blir en relevant jämförelse. Objektiva mätbara kriterier gällande energiprestanda kanske skulle sättas för att få en mer rättvis bild av hur arbetet i de olika medlemsländerna framskrider och var ytterligare insatser är mest välbehövliga.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Flanking med klimathandläggare Anna Sorby som föredragande. Medverkande i beslutet har även varit samhällsplanerare Torun Stening.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.